

Motion till riksdagen 2021/22:2544

av **Patrick Reslow m.fl. (SD)**

Kvalitet och frihet för en högskola i världsklass

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka undervisningsfriheten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ingen kvotering ska förekomma inom svensk högskola och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att likvärdighet mellan discipliner och ämnen ska råda inom högskoleväsendet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge de konstnärliga lärosätena ett samlat anslag för forskning och undervisning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kvaliteten i den högre utbildningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa produktivitetsavdraget inom högskoleväsendet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att högskolans styrelse ska ha tonvikten inom akademien och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka studenternas anställningsbarhet efter examen och säkerställa relevant forskning genom att högskolorna samverkar med det omgivande samhället, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ett finansieringssystem för högskolan ska bli mer kvalitetsdrivande och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tillsammans med lärosätena ska besluta om antalet studieplatser samt antalet högskolor och universitet och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosäten i samarbete med kommuner och Akademiska Hus måste korrelera antalet utbildningsplatser med tillgången på studentbostäder och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå ihop administrationen hos vissa lärosäten för att effektivisera det svenska utbildningsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av lärarutbildningar ska ske där staten äger rätt att ge bindande direktiv och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de studenter som går en utbildning som är viktig för arbetsmarknadens behov och för landets ekonomi ska få höjt studiebidrag och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta fler kombinerade tjänster för både forskning och undervisning och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga högskolor ska redovisa sina resultat offentligt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillämpa extern slumpvis bedömning av kandidat- och magisterarbeten för säkerställd kvalitet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styrelserna på våra universitet och en del högskolor ska upprätthålla säkerhet mot kunskaps- och forskningsspionage och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla politiska aktörer är överens om betydelsen av att vårt högskolesystem håller hög kvalitet för vårt framtida välstånd, för vår position som framgångsrik modern nation och för att föra vår civilisation framåt. Det som skiljer de olika politiska åsikterna åt är snarare hur vi skapar en högskola av högsta klass. Vi anser att meritokrati och akademisk frihet är nyckeln till framgång och att kvotering är en styggelse. Vi vill att ett minimum av lärarledd tid införs för våra utbildningar och att resurstilldelningssystemet förändras för att göra detta möjligt. Den lärarledda tiden blir självfallet olika beroende på vilken utbildning det gäller, eftersom kraven och typen av studier skiljer sig åt på ett markant sätt.

Eftersom samhällets resurser är begränsade kommer resurserna för högskolesystemet också att vara det. Då är det viktigt att befintliga resurser används på ett bra sätt och att dessa resurser samordnas. Vi vill betona vikten av att prioritera kvalitet i stället för ensidig kvantitet. Vi är öppna för att kurser med påfallande brister i vetenskaplig relevans inte får något statsbidrag. Vidare måste vi också se över statsbidragen till utbildningar som helt saknar samhällsrelevans.

Sverige måste öka undervisningsfriheten

1. Sverige ligger förvånande nog efter många andra länder när det gäller undervisningsfrihet. Att högskolans styrelse, och till och med studentorganisationer, har inflytande över litteraturlistorna som en universitetslärare ska använda i sin undervisning är för oss sverigedemokrater fullständigt oacceptabelt. Läraren för en kurs ska ha det slutgiltiga ansvaret för den litteraturlista som kursen ska innehålla. Detta hindrar inte dialog med både studenter, styrelse och kollegor. Tvärtom ska sådana dialoger uppmuntras.

Vidare ska inga politiska ideologier, ofta i skepnad av vetenskap eller överideologi, tvingas på lärare och kurser. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund där fakta och kunskaper står i högsätet. Politisk påverkan hör inte hemma i dagens moderna högskolor. Ett aktuellt problem i detta sammanhang är den genusideologi som påtvingas alla möjliga kurser där denna ideologi är helt obsolet.

Ingen kvotering ska få förekomma inom högskoleväsendet

2. All slags kvotering blir i förlängningen av ondo. Om vi börjar kvotera in en grupp människor, till exempel kvinnor, följer snart andra grupper med krav om kvotering. Vi sverigedemokrater tror att både kvinnor och andra grupper i vårt samhälle har kapacitet att ta sig fram av egen kraft på samtliga områden inom högskoleväsendet. Överger man den viktiga och rättvisa principen om meritokrati så hamnar vi på ett sluttande plan där djup orättvisa kommer bli alltmer manifest och vi får ett system där fler och fler med bäst meriter väljs bort på kvoteringsmässiga grunder.

Varken tjänster eller styrelseplatser ska vara föremål för kvotering på våra lärosäten. Detta ska föras in i högskolelagen. Vad gäller ansökningar till olika anslag och tjänster kan med fördel ett anonymiseringsförfarande övervägas för att ett meritokratiskt rättvist system ska användas.

Likvärdighet ska råda mellan olika discipliner inom svenskt högskoleväsende

3. Tvärvetenskapliga projekt har kommit för att stanna och fyller många gånger en nödvändig funktion. Däremot ska alla discipliner uppfylla samma grad av vetenskaplighet och krav i övrigt. Den vetenskapliga grund olika discipliner står på ska inte ifrågasättas av andra discipliner som mer är av politisk karaktär. Naturvetenskapliga discipliner ska vila på sin egen vetenskapliga grund och ska inte få komprometteras av till exempel genusvetenskap. Inte heller ska det tillåtas att samhällsvetenskaper med politiska förtecken ska få ställa krav som till exempel kvotering eller beordra speciella inslag i olika kurser. Varken forskning eller undervisning ska tillåtas styras med politiska förtecken, vilket vi ser tecken på i dag. Den typ av styrning vi här syftar på torde uppenbart strida mot akademins frihet.

Öka lärosätenas frihet genom att övergå till ett samlat anslag

4. I dag är anslagen till lärosätena uppdelade i ett anslag för forskning och ett anslag för undervisning. Det finns både för- och nackdelar med skilda anslag för forskning och undervisning. På åtminstone vissa högskolor torde dock fördelarna med ett samlat anslag överväga. Till att börja med vill vi ha ett samlat anslag för både forskning och undervisning på de konstnärliga högskolorna (Stockholms konstnärliga högskola, Konstfack, Kungliga Konsthögskolan samt Kungliga Musikhögskolan). Detta anslagsgivande ökar lärosätenas frihet liksom ansvar. Framförallt underlättar ett samlat anslag planering och flexibilitet för lärosätena. En annan mycket viktig fördel med ett samlat anslag är att det underlättar för lärosätena att inrätta trygga och långsiktiga tjänster där både undervisning och forskning ingår.

Högre utbildning av hög kvalitet

5. Sverigedemokraterna ser med oro på att resurstilldelningen till den högre utbildningen har urholkats de senaste tjugo åren. Rapporter vittnar om kurser med så få lärarledda lektioner och så pass stora studentgrupper att den viktiga interaktionen mellan lärare och elev i det närmaste är helt eliminerad. Lärare vittnar i sin tur om många timmars obetald arbetstid på grund av för lite resurser. Såväl studenter som deras organisationer vittnar om allt större undervisningsgrupper och allt färre lektioner. Sammantaget innebär det en kraftig sänkning av utbildningskvaliteten.

Kostnadsnivån har under den senaste tjugoårsperioden överstigit anslagsnivån för den högre utbildningen, i synnerhet vad avser naturvetenskapliga ämnen. Den så kallade grundbultens beräkningar om minsta godtagbara undervisningsnivå – det vill säga för att nå upp till 1994/95 års köpkraft – indikerar att ett tillskott till de högre lärosätena är av nöden för bibehållen kvalitet på undervisningen.

Avskaffa produktivitsavdraget

6. Under 1990-talet infördes ett produktivitsavdrag för högskoleväsendet som innebar att anslagen till högskolorna skulle få ett avdrag med den summa den privata tjänstesektorn lyckats effektivisera sin verksamhet med de senaste 10 åren. Tanken bakom produktivitsavdraget var sannolikt att utbildningarna med tillhörande administration ska vara effektiva och att vi inte ska slösa med skattemedlen. En tanke vi i princip ställer oss bakom. Däremot är produktivitsavdraget i längden orimligt eftersom det är svårt att effektivisera undervisning med bibehållen kvalitet. Dessutom finns det en lägsta gräns när effektiviseringar inom administrationen inte längre är möjlig utan att undervisningen drabbas.

Antalet lärarledda undervisningstimmar har minskat och studenterna har i högre grad lämnats åt sig själva. Redan SOU 2007:81 slår fast att produktivitsavdraget sänker utbildningens kvalitet och bör avskaffas. Samma utredning slår dessutom fast att incitamentet att inte bedriva undervisningen med för många tomma stolar tillgodoses redan med studentpengen. SOU 2005:48 visar att ersättningsbeloppet per helårs-

prestation då minskade med ungefär 18 procent på grund av produktivitetsavdraget, en avsevärd urholkning av resurser. Antagandet att minskningen av resurser är ungefär lika stor i dag som när SOU 2005:48 skrevs ligger nära till hands.

Vi vill att produktivitetsavdraget för den högre utbildningen avskaffas enligt här deklarerad motivering.

Högskolans styrelse ska ha tonvikten inom akademien

7. Balansen mellan högskolornas autonomi och statens styrning är en komplicerad fråga där skilda intressen måste balanseras. Staten måste kunna styra över och prioritera skattemedlens användning för att värna begränsade resurser. Samtidigt måste lärosätena ha akademisk frihet och självständigt kunna arbeta för att stärka forskningens kvalitet. Det ankommer på riksdagen att besluta om fördelning av resurserna. Det ligger också på riksdag, regering och andra offentliga institutioner att kontrollera hur effektivt de statliga medlen används.

Vad gäller mer närliggande och rent akademiska frågor ska lärosätenas frihet och det kollegiala ledarskapet ökas jämfört med hur det förhåller sig i dag. För att högskolorna ska styras så effektivt som möjligt måste styrelserna vara både allsidiga och kompetenta. Styrelserna ska till en tredjedel bestå av ledamöter tillsatta externt, en tredjedel av lärare och forskare från det egna lärosätet och en tredjedel av lärare och forskare från andra lärosäten. Styrelsens ordförande ska vara en akademiker och väljs av styrelsen på förslag av valberedningen. Valberedningen ska bestå av tre personer och ha samma sammansättning som styrelsen där den externt tillsatta ledamoten tillsätts av regeringen. Styrelsens storlek kan med fördel beslutas av högskolan själv i samråd med valberedningen.

Samverkan med det omgivande samhället och anställningsbarhet

8. I högskolelagen står det att läsa att det ingår i högskolornas uppgift att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta. Det är av största vikt att högskolor och universitet samarbetar med det omgivande samhället med syftet att forskningsbaserad kunskap ska komma till nytta. Sverigedemokraterna är dock emot att samarbete är anslagsgrundande på grund av svårigheterna att mäta denna parameter. Samarbete ska heller inte ske för dess egen skull utan för att uppnå resultat. Lika viktigt är att lärosätena klarar av att utforma utbildningarna i syfte att säkerställa studenternas anställningsbarhet efter avslutad utbildning samt att lärosätena klarar av att samarbeta och föra dialog med det omgivande samhället och presumtiva arbetsgivare.

Ett kvalitetsdrivande finansieringssystem för högskolan

9. Vi har idag ett finansieringssystem med studentpeng. Detta premierar i hög grad kvantitet, det vill säga att det tas in så många studenter som möjligt varje läsår vid varje

lärosäte i stället för att satsa på kvalitet i utbildningarna. Finansieringssystemet ska reformeras så att kvalitet premieras mer. Vi har redan nått upp till höga mål vad gäller antalet studenter bland befolkningen. Tyvärr finns det indikationer på att kvaliteten blivit lidande. Vi vill att finansieringssystemet reformeras i enlighet med vad STRUT-utredningen föreslår – hälften av utbildningsanslaget utgörs av en fast bas som grundar sig på det utbildningsmål som lärosätet och regeringen satt upp genom en fyraårig överenskommelse och den andra hälften är en rörlig del som grundar sig på antalet helårsstudenter som lärosätet och utbildningen har.

Regeringen tillsammans med lärosätena ska besluta om antalet anslagsgivande studieplatser

10. För att bibehålla och öka kvaliteten på våra teoretiska högskoleutbildningar bör antalet platser på utbildningar där det samhälleliga behovet är mättat hållas igen och inte ökas. På en del utbildningar är det relevant att till och med minska antalet utbildningsplatser och låta de lärosäten som har högst kvalitet driva dessa utbildningar vidare. Det totala antalet teoretiska utbildningsplatser vi har i dag ska inte utökas. I stället är det yrkesutbildningar som samhället har ett skriande behov av. Antalet anslagsgivande studieplatser ska bestämmas genom den dialog och de mål som regeringen i samråd med lärosätena kommer fram till. Regeringen bestämmer och har ansvaret för det totala antalet studieplatser i landet på varje utbildning.

Regeringen tillsammans med riksdagen bör i dialog med högskolesektorn ta fram en övergripande plan för hur många högskolor och universitet Sverige ska ha, och korrelera detta med ett uppskattat samhällsbehov. Även behovet av yrkeshögskolor ska undersökas ur ett behovsperspektiv. Denna övergripande plan bör syfta på att optimera vårt utbildningsväsende och anpassa detta inom rimliga gränser gentemot samhällsbehovet. Även fortsättningsvis kommer de individuella val studenterna gör spela en avgörande roll, men vår högre utbildning får aldrig anta skepnaden av ren arbetsmarknadspolitik.

Högskolorna ska inte kunna utöka antalet studieplatser utan att dimensionera antalet studentboenden

11. Snart sagt varje höst rapporterar medier och studentorganisationer om den akuta brist på studentbostäder som råder vid våra lärosäten. Denna brist har legat för handen under en längre tid och inga tillräckligt kraftfulla åtgärder har vidtagits för att åtgärda problemet. Förslaget med utökade rättigheter att hyra ut till studenter i andra hand har inte gett erforderligt resultat. Till en stor del kan bostadsproblemet förklaras med ett utökat antal högskoleplatser över tid.

Vi har ett förhållande där lärosätena får studentpeng efter antalet studenter som genomför kurser. Regeringen stipulerar dock ett tak för ett högsta antal platser på olika utbildningar. Dock finns det inga krav på tillräckligt med bostäder korrelerat till antalet studenter.

Vi vill att det ska finnas tillräckligt med bostäder när regeringen fördelar pengarna till lärosätena för ett visst antal studenter. I annat fall minskas antalet studieplatser så att bostäderna räcker till. En kvot räknas ut för varje lärosäte, eftersom det finns betydande

skillnader mellan olika lärosäten angående hur stor del av studenterna som är i behov av studentbostad. På vissa orter är det rimligt med en lägre kvot då många studenter sannolikt kan ordna bostad på annat håll eller bo hemma. Det är i längden orimligt att finansiera studentplatser där en del av studenterna kommer att sakna bostad.

I längden måste lärosätena, berörda kommuner och Akademiska Hus kunna samarbeta för att förse våra studenter med tak över huvudet. Fungerar inte detta är nästa steg ändrad lagstiftning där staten går hårdare in och styr byggandet och boendet. Studentbostäder ska också kunna uppföras av mer enkel och tillfällig karaktär och bygglagarna bör anpassas därefter. Högskolor ska också kunna bygga och driva studentbostäder i egen regi, om de så vill.

En reform av högskoleväsendet

12. Sverige har ett decentraliserat system med universitet och högskolor på relativt många orter. I princip bör vi behålla dessa geografiskt spridda lärosäten. Det är viktigt att kunna erbjuda högre utbildning där den efterfrågas, alltså även utanför de större universitetsstäderna. Inte minst ser vi en stor potential för lokala industrier och andra arbetsgivare att lokalt samverka med högre lärosäten. Vi ser också problem med brist på till exempel bostäder i de större universitetsstäderna, varför utbildning måste kunna erbjudas över hela landet.

Vi vill driva fram administrativa sammanslagningar av mindre högskolor för att använda samhällets och högskolornas resurser mer effektivt. Andelen personal som inte har forskande eller undervisande uppgifter uppgår till i genomsnitt 34 procent vid Sveriges lärosäten, enligt RUT 2020:919. Med sammanslagningar kan resurser optimeras i hela högskolesystemet. I Danmark har man gjort just detta med stor framgång. I ett första steg vill vi slå ihop Malmö universitet med Lunds universitet, som då blir ett enda universitet med en styrelse. Vi vill också att Mälardalens högskola slås ihop med Södertörns högskola.

Det har på senaste tiden gått inflation i att befordra högskolor till universitet. Detta gör inte att utbildningsnivån i vårt land höjs utan tjänar endast populistiska motiv. Vi behöver både högskolor med en mindre andel forskning och universitet med kvalitativ forskning. I dagsläget bör inga fler högskolor upphöjas till universitet.

Vi vill att universitet, men framförallt högskolor, specialiserar sig på de områden där de är bäst. På detta sätt höjer vi kvaliteten för hela högskoleväsendet i vårt land.

Översyn av lärarutbildningen och införande av bindande direktiv

13. För att möjliggöra en ökning av lärarkårens kompetens krävs i första hand att läraryrkets attraktionskraft höjs så att fler vill utbilda sig till lärare. Dessutom måste utbildningarnas kvalitet utvärderas och höjas.

Enligt en rapport från OECD behövs en översyn av Sveriges lärarutbildningar för att ta reda på hur de står sig i jämförelse med varandra och hur det går för dem som tar examen vid respektive läroverk. I Sverige finns lärarutbildningar där intagningspoängen

är chockerande låg, vilket väcker frågan om kompetensen hos dem som tar examen och i nästa led utbildningarnas existensberättigande.

De lärosäten som har en bristande lärarutbildning bör i första hand få en anmärkning, men rättas inte bristerna till ska staten äga rätt att ge bindande direktiv om kvalitetsförbättringar. Fullföljs inte direktiven äger staten rätt att dra in studentpengen för att ge annat lärosäte uppdraget att driva lärarutbildningen, vilket i realiteten kan innebära en sammanslagning av två utbildningsplatser till en.

För att säkerställa att framtida lärare är lämpliga att undervisa ska lärarutbildningarna ha ett inträdesprov innan studenterna blir antagna till utbildningen. Provet ska testa studenternas kunskaper och ledaregenskaper som klasslärare. Vid underkänt ska studenten inte bli antagen till utbildningen.

Vi vill också att färre antas genom högskoleprovet, eftersom studenter som kommit in genom högskoleprovet klarar utbildningen betydligt sämre än övriga studenter på lärarutbildningen. Vi vill att en femtedel av studenterna tas in genom högskoleprovet och att de som tas in har minst 1,0 i resultat på provet. I undantagsfall ska fler än 20 procent kunna tas in genom högskoleprovet, förutsatt att de har minst 1,0 i resultat. En översyn av kraven på särskild behörighet ska också göras.

Givet en förväntad lärarbrist finns det samtidigt anledning att bibehålla lärarutbildningar även utanför de stora universitetsorterna. Vi vill i detta sammanhang balansera behovet av ett i viss mån decentraliserat högskoleväsende med krav på kvalitet.

Höjda studiebidrag för de studenter som går en bristyrkesutbildning

14. De studenter som går en utbildning där det råder extraordinärt behov från arbetsmarknaden, och som är viktig för Sveriges ekonomi och framtida utveckling, ska få cirka 1 000 kronor mer i studiebidrag. Självklart belastar detta statskassan en del, men vinsterna när fler studenter väljer dessa utbildningar överstiger på sikt vida kostnaderna. Det kan i dagsläget röra sig om vissa ingenjörsutbildningar och it-relaterade utbildningar bland annat.

Trygga anställningar inom akademien genom att inrätta fler kombinerade tjänster för både forskning och undervisning

15. På de främsta universiteten i västvärlden viktas undervisning högre än i Sverige, där forskning premieras alltför högt på bekostnad av undervisningen. Vi vill att fler trygga tjänster med längre avtal inrättas där det ingår både forskning och undervisning, vilket är en mycket viktig parameter för att öka kvaliteten på både forskningen och undervisningen. För att möjliggöra detta lägger vi förslag på att öka den direkta tilldelningen av basanslag direkt till lärosätena. I de mål och i den överenskommelse som enligt vårt förslag ska ske mellan lärosätena och regeringen ska det beslutas om en rimlig nivå på antalet tjänster där både forskning och undervisning ingår.

Samtliga högskolor ska redovisa sina resultat offentligt på en lättillgänglig portal

16. Att blivande studenter och andra kan jämföra de olika lärosätenas resultat avseende genomströmning, provresultat och, när det är praktiskt möjligt, även grad av anställning efter avslutade studier äger ett allmänintresse och ett särskilt intresse för de blivande studenterna. De blivande studenterna ska göra ett av sina viktigare val i livet, vilken högskola de ska studera på och där de förhoppningsvis ska ta sin examen. Det är fullt rimligt att de får ta del av så mycket relevant information som möjligt inför detta kanske livsavgörande val. Alla högskolor är inte lika bra och olika kurser bedrivs inte på samma sätt på olika högskolor. Att studenter som ska lägga en stor del av sin tid och en massa pengar på en utbildning får ta del av så mycket information som möjligt är en demokratisk rättighet och borde vara självklart.

Det som ska redovisas är genomströmning, kursresultat i genomsnitt och i möjligaste mån anställning efter examen. Det sistnämnda kan stöta på praktiska svårigheter och får genomföras i mån av möjligheter. Portalen detta ska redovisas på ska vara lättillgänglig och lättläst. Det ska vara enkelt att jämföra olika högskolor och olika kurser på olika högskolor. Därför ska denna portal drivas av statlig högskolemyndighet.

Extern slumpvis bedömning av kandidat- och magisterarbeten

17. Många svenska högskolor och universitet har problem med att upprätthålla kvaliteten. En del program håller hög nivå, men på många högskoleutbildningar ligger studiearbetsinsatserna på ringa 15–20 timmar i veckan. Det säger sig självt att en så mager investering i tid näppeligen ger önskvärda resultat. En annan olycklig tendens är att kraven gradvis har sänkts för att få godkänt på skilda nivåer, men också på kandidat- och magisterarbeten. Ett sätt att mäta kvaliteten på respektive utbildning är att granska dess studenters kandidat- och magisterarbeten.

Vi vill att Universitetskanslersämbetet (UKÄ), som innehar uppdraget att granska och säkra kvaliteten i högskolan, återgår till det utvärderingssystem som användes fram till 2014 och som hade fokus på utbildningars kvalitet. Systemet byggde på extern granskning av slumpmässiga urval av kandidat- och magisterarbeten, vilket tjänade som garant för en lägstanivå på utbildningskvaliteten. Sverigedemokraterna värnar kvaliteten på våra högskoleutbildningar och anser att extern slumpvis granskning och bedömning av elevers kandidat- och magisterarbeten ska återinföras 2022. Dessa kvalitetshöjande åtgärder ska ske på ett sätt så att vi även i fortsättningen följer Bologna-protokollet.

Säkerställ att inget kunskaps- eller forskningsspionage förekommer på våra lärosäten eller vetenskapliga institutioner

18. Utländska stater, speciellt vissa stormakter, har ett uppenbart intresse av att illegalt ta del av Sveriges uppnådda forskningsresultat och kunskapsresultat inom naturveten-

skapen. Det sker genom antingen mänskligt eller digitalt spionage. En hel del miss-tänkta incidenter har noterats de sista åren. Detta innebär självklart en stor förlust för Sverige som nation om spionaget blir framgångsrikt. Varje styrelse på våra universitet bör upprätta och verkställa en seriös plan för att motverka spionage. Det kanske inte är relevant att ha en plan mot spionage på varje lärosäte, speciellt om det inte finns discipliner som utländsk makt äger ett stort intresse av. Utländska makter har sannolikt högst begränsat intresse av forskningen på våra konstnärliga högskolor, bara för att nämna ett exempel. Självklart måste styrelserna ta hjälp från extern expertis i sitt arbete.

Patrick Reslow (SD)

Robert Stenkvist (SD)

Michael Rubbestad (SD)

Jörgen Grubb (SD)

Richard Jomshof (SD)

Lars Andersson (SD)

Per Söderlund (SD)

Clara Aranda (SD)